

Bundesverband für Kindertagespflege e.V.

Baumschulenstr. 74 · 12437 Berlin
Telefon: 030/78 09 70 69
E-Mail: info@bvkt.de
www.bvkt.de

2., überarbeitete Auflage, 2022

Idee & Texte: Dr. Teresa Lehmann, Katharina Queisser
Gestaltung: Daria Fürst
Redaktion: Bundesverband für Kindertagespflege
Übersetzung: Dolpöp/Kindererde gGmbH

 **BUNDESVERBAND FÜR
KINDERTAGESPFLEGE**
Bildung. Erziehung. Betreuung.

 Kindererde
dolpöp

Projekt „Demokratija i participacija u dnevnom boravku djece“ Saveznog udruženja za dnevni boravak djece finansira Federalno ministarstvo za porodicu, starije građane, žene i mlade u okviru federalnog programa „Živi demokratija!“. Ova publikacija ne predstavlja izraz mišljenja BMFSFJ ili BAFZA. Autori su odgovorni za sadržaj izjava.

Gefördert vom

 Bundesministerium
für Familie, Senioren, Frauen
und Jugend

im Rahmen des Bundesprogramms

Demokratie **leben!**

DOSTA PROSTORA ZA SUDJELOVANJE – SUDJELOVANJE U DNEVNOM ČUVANJU DJECE

KUHINJA

Vaše dijete samo odlučuje koliko i šta će jesti u dnevnom boravku. To može dovesti do toga da će kod kuće jesti drugačije nego što ste navikli. Ovo je normalno i nema razloga za brigu. Čak i ako vaše dijete sedmicama voli jesti samo tjesteninu, to je faza i proći će. Prednosti samoopredjeljenja nadmašuju nedostatke: ako vaše dijete samo odlučuje šta i koliko jede, ono uči da sluša svoje tijelo. Ovo je važno za njegovo zdravlje.

STOL ZA PRESVLAČENJE

Vaše dijete će u dnevnom boravku nositi pelene samo ako na to pristane. To može dovesti do toga da vaše dijete ne nosi uvijek svježiju pelenu kada ga uzmete. Zuvrat uči da se njegove granice poštuju.

IGRAONICA, DNEVNI BORAVAK ILI KUHINJA

Vaše dijete može sipati i piti vodu ili nezasladaeni čaj u bilo koje vrijeme u dnevnom boravku. Možda će zato htjeti to isto kod kuće. Sa svojim djetetom možete dogovoriti pravila za to, koja također mogu biti drugačija nego u dnevnom boravku. Djeca brzo nauče da na različitim mjestima vrijede različita pravila. Drugačije se ponašaju u vrtiću nego kod kuće.

KUPAONA

Ono što se odnosi na mijenjanje pelena vrijedi i za druga područja lične higijene: vaše dijete možda neće biti savršeno čisto kada ga uzmete. Ali oni doživljavaju da imaju kontrolu nad svojim tijelom i da se njihove granice poštuju.

HODNIK ILI GARDEROBA

U dnevnom boravku, vaše dijete će moći odlučiti šta će obući. Uči da samo osjeti da li želi staviti kapu ili šal kada izađe napolje. Odrasli često svoju osjetljivost na hladnoću prenose na djecu ne vodeći računa da se djeca mnogo više kreću. Činjenica da je vašem djetetu dozvoljeno da samo odlučuje ne znači da je ostavljeno samo. Vaspitači uvijek iznova nude vašem djetetu kapu, rukavice, šal itd. i nježno mjere tjelesnu temperaturu.

IGRAONICA ILI DNEVNI BORAVAK

Vaše dijete pomaže u određivanju šta bi se trebalo dogoditi tokom dana u dječjem vrtiću. Vaspitači prilagođavaju dnevnu rutinu potrebama sve djece. Naravno, kompromisi se moraju praviti. Važno je da vaše dijete nauči da su pravila potrebna kako bi ljudi mogli dobro živjeti zajedno. Ali takođe je važno naučiti da su pravila stvorena od strane čovjeka i da se mogu promijeniti ako postoji dobar razlog za to.

IGRAONICA ILI DNEVNI BORAVAK

Vaše dijete odlučuje čime će se zabaviti u dječjem vrtiću. Slobodna igra je, posebno za malu djecu, najvažnija aktivnost za razvijanje vlastitih interesa, obradu iskustava, koordinaciju s drugima i učenje rješavanja problema. Dakle, vaše dijete uči mnogo više kroz slobodnu igru nego kroz aktivnosti koje diktiraju odrasli. Formira sliku svijeta i vlastitog mjesta u ovom svijetu – obrazuje se.

DVORIŠTE ILI IGRALIŠTE

Mnoga djeca vole biti napolju. Tamo se mogu slobodnije kretati, testirati svoje granice i ponekad se osjećati neopaženo. Tamo stiču iskustva sa vremenom, elementima, kamenjem, životinjama i biljkama. Isto vrijedi i ovdje: djeci treba dati dovoljno vremena da se zaokupe i tako otkriju i slijede svoje interese. Može se dogoditi da im se odjeća zaprlja ili smoči. Vaše dijete će tako naučiti mnogo toga o vlastitom tijelu.

A VI STE RODITELJ ILI STARATELJ?

Savezno vijeće roditelja za djecu u dnevnom centru i dnevnom boravcima (BEVKi) se zalaže za unapređenje dnevne njege djece. Pridružite nam se! Više informacija dostupno je na www.bevki.de ili putem e-pošte na info@bevki.de.

 BEVKi
bundeselternvertretung.de

PROJEKT „DEMOKRATIJA I SUDJELOVANJE U BRIZI O DJECI“

U projektu „Demokratija i sudjelovanje u dnevnom boravku djece“ se nude informacije, dodatna obuka i radna pomagala na teme demokratije i sudjelovanja u dnevnom boravku djece. Više informacija možete pronaći na web stranici projekta: www.bvkt.de/demokratie

DOLPÄP: GOVORENJE-SLUŠANJE-RAZUMIJEVANJE

Prevazilaženje jezičkih barijera u dnevnom boravku i vrtiću. dolpöp nudi besplatnu jezičnu medijaciju i druge vrste pomoći kako bi roditelji i dnevni centri mogli dobro saradivati: www.dolpaep.de

dolpöp je projekt Kindererde gGmbH podržan od strane Senatskog odjela za obrazovanje, mlade i porodicu. Pogledajte ovdje: dolki – aplikacija za dnevni boravak. **Preuzmite besplatno i bez oglasa iz Google Play trgovine i započnite:**

7
**DOBRIH
RAZLOGA ZA
UKLJUČIVANJE MALE
DJECE U DONOŠENJE
ODLUKA**

Sudjelovanje u
dnevnom čuvanju djece

 **BUNDESVERBAND FÜR
KINDERTAGESPFLEGE**
Bildung. Erziehung. Betreuung.

SEDAM DOBRIH RAZLOGA ZA UKLJUČIVANJE MALE DJECE U DONOŠENJE ODLUKA – SUDJELOVANJE U DNEVNOM ČUVANJU DJECE

Svi pričaju o učešću. Ali šta zapravo znači učešće? Zašto je ono važno? Koje su posljedice – i za kod kuće? Ovaj brošura stvara jasnoću. Na prednjoj strani je sedam dobrih razloga da uključite djecu. Na poleđini je prikazano šta znači kada djeca sudjeluju u dnevnom boravku.

ŠTA JE SUDJELOVANJE?

Sudjelovanje djece znači da djeca učestvuju u odlukama koje se njih tiču ili utiču na njihovu zajednicu. Ovo su neke svakodnevne odluke za trogodišnjake: Šta jedem? Kada ću dobiti pelene? Koliko dugo da spavam popodne? Šta da nosim? Šta ćemo danas?

Dugo se smatralo da odrasli najbolje znaju šta je dobro za djecu. Sada je jasno da djeca mogu učiniti mnogo više nego što se ranije mislilo da je moguće. Zašto je onda važno uključiti malu djecu?

SUDJELOVANJE JE VAŽNO ZA LIČNI RAZVOJ DJECE.

Djeca postaju snažne ličnosti kada shvate da mogu napraviti promjenu u svijetu i da se njihovo mišljenje poštuje. Oni postaju demokratske ličnosti kada nauče da i drugi ljudi imaju isto pravo da se izraze i ispolje užasnutost kao i oni, a sve to uče kroz praktičnu akciju – učestvujući u donošenju odluka.

SUDJELOVANJE OBRAZUJE.

Obrazovanje je visoko nezavisna konfrontacija sa svijetom, stvorenjima koja u njemu žive i samim sobom. Obrazovanjem se djeca ne mogu „napuniti“ izvana. Obrazovanje može biti podržano odgovaranjem na pitanja i interesovanja djece, kao i stvaranjem njima stimulativnog okruženja. Ali šta tačno zanima dijete i čime samo želi da se intenzivno bavi – to ono odlučuje.

SUDJELOVANJE PROMOVIŠE ZDRAVLJE DJECE.

Djeca imaju važna fizička iskustva kada isprobavaju ili propuštaju stvari. To se, na primjer, odnosi na hranu, odjeću ili pelene. Kakav je osjećaj hodati bos po snijegu, jesti puter ili neko vrijeme ostati bez pelena? Ovi eksperimenti su važni kako bi djeca razvila svijest o vlastitom tijelu i vlastitom zdravlju. Mora im se pružiti dobra pedagoška podrška, koja se pri tom ne bi pretvorila u paternalizam.

SUDJELOVANJE ŠTITI DJECU.

Svijest o tijelu također uključuje poznavanje i odbranu vlastitih granica nelagode. Djeca primjećuju kada im se nešto čini čudnim i to komuniciraju na mnogo različitih načina. Vaspitači ih podržavaju da pokažu svoje granice kroz jasne geste i riječi. Čak i dvogodišnje dijete može reći „Stani!“ ili „Ne!“. Po reakciji drugih ljudi uočava da li se uspješno može odbraniti od neprijatnih dodira. Ova iskustva su važna za zaštitu djece.

SUDJELOVANJE JE EDUKATIVNOG KARAKTERA.

Sa dječije tačke gledišta, participacija je odraz pedagoškog kvaliteta. Za djecu je važno da budu uključena i ozbiljno shvaćena. Djeca ne žele samo da se igraju, već žele donositi odluke i rješavati prave zadatke i probleme. Žele da budu uključeni u svakodnevni život. Dnevni boravak za djecu je posebno pogodan za razvoj ovakvih svakodnevnih obrazovnih i participativnih ponuda.

SUDJELOVANJE POBOLJŠAVA PROCESSE DONOŠENJA ODLUKA I NJIHOVE REZULTATE.

Procesi donošenja odluka su dobri kada uključuju sve koji su pogođeni posljedicama same odluke – čak i ako imaju samo dvije godine. Dobri su kada proširuju vidike svih uključenih. Tako, na primjer, oni koji su uključeni otkrivaju gledišta drugih i uče da opravdaju svoje mišljenje ili čuju nove argumente. Djeca često imaju svoje ideje i mišljenja koja odrasli ne mogu predvidjeti. Stoga bi oni trebalo da budu direktno uključeni u donošenje odluka.

SUDJELOVANJE JE DIO DEMOKRATIJE I INKLUZIJE.

Demokratska društva nisu rigidna, već podložna stalnim promjenama. Demokracija nikada nije „gotova“. To se može vidjeti u promjenama zakona i konvencija kao što su uvođenje prava glasa žena (1918), Konvencija UN-a o pravima djeteta (1989), Opći zakon o jednakom tretmanu (2006) i Konvencija UN-a o pravima osoba sa invaliditetom (2008).

Inkluzija i demokratija su isprepletene: inkluzija znači biti uključen, moći učestvovati i pomagati u oblikovanju stvari. Demokratija opisuje kvalitet sudjelovanja i pomaganja u tom oblikovanju: u najboljem slučaju, uzima u obzir jednakost svih ljudi i omogućava svima da se uključe.

